

Sygn. akt II CZ 16/07

POSTANOWIENIE

Dnia 28 marca 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Antoni Górski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Marian Kocon

w sprawie ze skargi S. P. i Z. P.

o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym postanowieniem

Sądu Okręgowego w S. z dnia 5 kwietnia 2006 r.,

wydanym w sprawie z wniosku T. i T. małżonków S.

przy uczestnictwie B. P., H. S. i T. D.

o zasiedzenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 28 marca 2007 r.,

zażalenia skarżących na postanowienie Sądu Okręgowego w S.

z dnia 6 grudnia 2006 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w S. postanowieniem z dnia 6 grudnia 2006 r. odrzucił skargę S. i Z. P. o wznowienie postępowania o zasiedzenie, zakończonego postanowieniem tegoż Sądu z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie I Ca .../05.

Z ustaleń Sądu wynika, że podstawą skargi był art. 524 § 2 k.p.c., zgodnie z którym zainteresowany, który nie był uczestnikiem postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem orzekającym co do istoty sprawy, może żądać wznowienia postępowania, jeżeli postanowienie to narusza jego prawa. Skarżącym przysługuje służebność osobista w postaci prawa do nieodpłatnego korzystania z domu mieszkalnego znajdującego się na spornej nieruchomości oraz prawa swobodnego poruszania się po podwórku. Powinni zatem, jako zainteresowani, być uczestnikami postępowania o zasiedzenie (art. 609 k.p.c. w zw. z art. 510 § 2 k.p.c.), zatem niewezwanie do sprawy w tym charakterze było uchybieniem Sądu. Jednakże występowali oni w niej w charakterze świadków, a potem jako pełnomocnicy uczestniczki B. P. Mieli zatem możliwość wstąpienia do sprawy w charakterze uczestników, a skoro nie wykazali tej inicjatywy, nie mogą teraz twierdzić, że zostali pozbawieni możliwości obrony praw w tamtej sprawie, wobec czego ich skarga o wznowienie postępowania podlegała odrzuceniu.

W zażaleniu na to postanowienie pełnomocnik skarżących zarzuciła naruszenie art. 510 § 2, art. 524 § 2 oraz art. 410 § 1 k.p.c. i wniosła o jego uchylenie , ewentualnie „o orzeczenie co do istoty sprawy”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Institucja wznowienia postępowania pozwala na podważenie prawomocnego orzeczenia, stąd też przyczyny usprawiedliwiające jej zastosowanie muszą mieć charakter wyjątkowy oraz odpowiednią dużą wagę. Dlatego też w art. 524⁶ § 2 k.p.c., stanowiącym podstawę prawną skargi o wznowienia postępowania w niniejszej sprawie, ustawodawca odwołuje się do przepisów o wznowieniu z powodu pozbawienia możliwości działania w procesie, czyli do art. 401 ust. 2

k.p.c. Już samo określenie o „pozbawieniu możliwości działania” wskazuje na to, że odnosi się ono do sytuacji, kiedy to z przyczyny leżącej poza osobą samego zainteresowanego, nie mógł on wziąć udziału w sprawie. Tymczasem, jak to bezspornie ustalił Sąd Okręgowy, skarżący występowali aktywnie w sprawie o zasiedzenie - najpierw w roli świadków, a potem pełnomocników córki B. – uczestniczki postępowania w tamtej sprawie. W tej sytuacji zgodzić się trzeba z tym Sądem, że mieli oni możliwość zgłoszenia udziału w tamtej sprawie również w charakterze uczestników postępowania. Skorzystanie z tej możliwości zależało od wykazania przez nich odpowiedniej inicjatywy, której nie przejawili. Nie można więc twierdzić, że „zostali pozbawieni”, możliwości działania w sprawie, gdyż to raczej sami z tej możliwości nie skorzystali. Wbrew przy tym zastrzeżeniom autora zażalenia, trzeba zaznaczyć, że ewentualna nieświadomość prawna skarżących nie może być tutaj wystarczającym usprawiedliwieniem, ponieważ w konsekwencji oznaczałoby to, że może ona stanowić przyczynę wznowienia postępowania, do czego nie ma uzasadnienia prawnego. Dlatego należy zaaprobować stanowisko Sądu Okręgowego, iż nie zachodzi powołana przez skarżących podstawa wznowienia postępowania, co sprawia, że odrzucenie skargi było prawidłowe, a zażalenie, jako bezzasadne, podlegało oddaleniu (art. 394 § 2 i 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.